
Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- Affärsidén svårare än tekniska lösningar visar rapport om innovationssystem för landsbygdsföretag
- Framtidsverkstäderna en bekräftelse på att den breda landsbygdspolitiken behövs – läs senaste *Liiteri*
- E-lärande skall hjälpa Tanzanias landsbygd – kommentar av ”datadoktorn” Nisse Husberg
- Läs även detta: *Sandberg och Pihlaja presenterar sin utredning om närdemokratin på seminarium i Esbo *En helkväll om landsbygdssäkring hålls i Vasa *Stort intresse för Ny Nordisk Mat Konferens i Oslo *Hade ni inte tillfälle att delta i Landsbygdsriksdagen? – Se inspelningen på nätet!

Landsbygdsriksdagsspecial

- Heimlagade formuleringar på ”farliga idéer” i form av paradoxer – ordförande Björn Wallén i sitt öppningstal
- Upprepa inte gamla sanningar utan sök nya grepp – professor Alf Rehn i sitt anförande om den innovativa byn
- De nya attityderna skall åstadkomma förändringar – debattören Maria Wetterstrand i sitt tal om lokala lösningar för framtiden
- Misslyckat försök att få snabbt bredbandsnät till landsbygden – forskaren Philip Donner i intervju
- Landsbygdsriksdagens plenum antog 34 ställningstaganden

Cit: **”Låt oss alla ”raise a little hell” här på Landsbygdsriksdagen, därför att från den attityden kommer de kreativa lösningarna, som gör att landsbygdens livskraftighet och kreativa, smarta ekonomi kan fortsätta att utvecklas.”**

Svensk Byaservice ordförande Björn Wallén under öppningstalet vid den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen i Korpo 6-7.10.

”Jag har aldrig förstått kommentaren ”det handlar om service inte om kommungränser”.”

Stadsfullmäktiges ordförande i Vasa Håkan Nordman som menar att det handlar om både och. Service förutsätter resurser som skall skapas innan de fördelas, och att leva på lån och andras stöd fungerar allt sämre när integrationen fortsätter. Det krävs rejäla investeringar i infrastruktur för att trygga ett näringsliv och företag, till vilket små kommuners resurser inte räcker (Finlands kommuntidning Fikt 7/2012).

”Det behövs ett starkt jord- och skogsbruk och en livskraftig landsbygd för att vi skall kunna producera trygg och god mat från jord till bord.”

AFFÄRSIDÉN SVÄRARE ÄN TEKNISKA LÖSNINGAR VISAR RAPPORT OM INNOVATIONSSYSTEM FÖR LANDSBYGDSFÖRETAG

I en nyligen publicerad rapport från Sveriges lantbruksuniversitet (SLU)/Agrifood Economic Center, *På spaning efter ett innovationssystem för landsbygdsföretag*, ställs frågan om det finns ett innovationssystem för landsbygdsföretag, och hur väl det fungerar. Ett innovationssystem är ett nätverk av företag, organisationer och individer, vilka bidrar till att sprida och använda ny och ekonomiskt användbar kunskap. Systemet fyller ett antal viktiga funktioner, som exempelvis behovsidentifiering, testning, informations spridning och resursmobilisering. För jordbruket kan ett tydligt system urskiljas. Systemet fungerar ganska bra, men kan ytterligare förbättras, särskilt när det gäller att artikulera och inventera innovationsbehov där det saknas ett systematiskt idésökande och där risk finns att intressanta uppslag går förlorade. Då är det mycket svårare att identifiera ett tydligt innovationssystem för landsbygdsföretag som en sammanhängande grupp, men däremot finns ett tydligt bevis för att landsbygdsföretag har tillgång till och utnyttjar industribaserade innovationssystem. Detta framgår av en analys av tio fall av framgångsrika landsbygdsinnovationer, där de studerade företagsfallen indikerar att utmaningarna och svårigheterna kan finnas mer i den allmänna affärsmässiga utvecklingen än i själva innovationsprocessen. I den mån företagen behövde hjälp utifrån, fanns det få indikationer på att det saknades teknisk kunskap och lösningar i omgivningen, inte heller tycks det vara svårt att överföra dessa lösningar när man väl hittat dem. Samhället har stora förhoppningar på innovationer för att möta konkurrensen från omvärlden och att hantera framtida utmaningar. Innovationer förknippas ofta med högteknologi men är inte förbehållna urbana miljöer, för också små företag på landsbygden är aktiva i den innovativa processen, även om detta medför större svårigheter, visar SLU-forskarnas rapport. *Uppgifterna (från 11.9) är från SLU:s hemsida och finns under adressen <http://www.slu.se/sv/om-slu/fristaende-sidor/aktuellt/allanyheter/2012/9/affarsmassighet-svarare-an-teknik-for-landsbygdsinnovationer/>. Rapporten kan läsas på adressen http://www.agrifood.se/Files/AgriFood_Rapport_20123.pdf. Se även Jordbruksaktuells artikel om rapporten på <http://www.ja.se/?p=41321&pt=105&m=3433>.*

FRAMTIDSVERKSTÄDERNA EN BEKRÄFTELSE PÅ ATT DEN BREDA LANDSBYGDSPOLITIKEN BEHÖVS - LÄS SENASTE LIITERI

Aktörerna som hade fungerat som igångsättande krafter för verkstäderna var nöjda med bidragen, så som direktör Päivi

Kujala från landsbygdsnätverksenheten. Hon konstaterar att en ståtlig grupp av aktörer hade

samlats, närmare 900, och att NTM-centralerna och landskapsförbunden deltog aktivt i att sammankalla regionens aktörer, och fick sålunda goda utgångspunkter för att skriva ned regionernas strategier. Konsultativa tjänstemannen Sirpa Karjalainen från jord- och skogsbruksministeriet var även imponerad av hur regionerna samlade sina trupper, även om deltagarskaran på många platser kunde ha vidgats utanför gruppen av invigda. "När regionernas programarbete fortsätter måste man också stimulera "utvecklare av pop-up-landsbygden" att delta. Alltså sådana människor som inte stretar med frågan varje dag, men som är intresserade av att ge en ny synvinkel. Man måste få med utländska studenter och regionens nya invånare", funderar Karjalainen som dessutom påminner om arbetet med kontinuerlig utveckling som baseras på regionens verkliga behov och starka sidor, att fundera fram nya infallsvinklar, inte genomsnittsvärden. Enligt Kujala saknades mod för utvecklingsarbete hos alla aktörer, från tjänstemän till utvecklare och från forskare till företagare. Kreativa människor och kreativa gärningar behövs.

Projektsekreteraren Laura Jänis i Landsbygdspolitiska samarbetsgruppen (YTR) vid arbets- och näringsministeriet konstaterar att de teman som har kommit upp till ytan i framtidsverkstäderna utgör en bekräftelse på att en bred landsbygdspolitik behövs, och att YTR brottas med de rätta frågorna av betydelse för landsbygden. Förutom företagandet lyfte man på olika håll i Finland särskilt fram infrastruktur och service som möjliggör boende på landsbygden, och på liknande sätt var medborgarverksamheten, som syns tydligt i YTRs verksamhet, och förstärkandet av lokal demokrati, saker som väckte diskussion på tröskeln till kommunförnyelsen. Jubileumsfonden för Finlands självständighet Sitra deltog av intresse att testa och vidareutveckla resultaten och åtgärdsförslagen från tillväxtverkstäderna som genomfördes under vintern i projektet för strategin för utveckling av landsbygden i Finland. Ledande specialisten Päivi Hirvola tackar för att verkstäderna har erbjudit ett unikt forum och säger: "Mötet mellan utförare och aktörer, samt deltagande i själva arbetet har varit ytterst värdefulla erfarenheter. I framtidsverkstäderna har vi utmanat deltagarna att förnya sig och söka efter nya lösningar, som kan användas för att svara på framtida efterfrågan. Deltagarna har för sin del utmanat oss att konkretisera det nya landsbygdstänkandet – vad det innebär i praktiken. Det finns ett tydligt behov av nya handlings-, stimulans- och finansieringsmodeller". Uppgifterna är från senaste *Liiteri – Nyheter från en levande landsbygd* som är ett specialnummer om framtidsverkstäder 2012 och har följande rubriker:

- I regionerna finns skillnader – och likformiga idéer
- Verkstäderna motsvarade förväntningarna
- Vad händer härnäst?
- Läs mer (sammanfattningen av verkstadsturnén och slutrapporterna från alla verkstäderna)

Nyhetsbrevet (Specialnummer Framtidsverkstäder 2012, 4.10.2012) kan läsas på jord- och skogsbruksministeriets hemsida med länkar till tidigare nyhetsbrev under adressen http://mmm.multiedition.fi/liiteri/uutiskirje/liiterit/0_2012/se/index.php.

E-LÄRANDE SKALL HJÄLPA TANZANIAS LANDSBYGD – KOMMENTAR AV "DATADOKTORN" NISSE HUSBERG

Som svar på olika utvecklingsutmaningar strävar Tanzania efter att uppnå sitt fjärde mål i den nationella utvecklingsplanen, vilket betyder att ha ett samhälle präglad av lärande och välutbildade medborgare till år 2025. Det öronmärkta tillvägagångssättet är att integrera informations- och kommunikationsteknik (IKT) i utbildningssystemet, s.k. e-lärande (e-learning), för att förbättra undervisning och lärandeprocesser, alltså tillhandahålla utbildning av hög kvalitet. Men Tanzania utmanas av brist på IKT-infrastruktur på landsbygden, vilket påverkar integrationen av IKT i utbildningen. Fatuma Simbas forskning syftar till att fastställa

en kostnads- och prestandaeffektiv anslutningsteknik för landsbygdens gymnasieskolor, så att de kan få tillgång till resurser för e-lärande. Forskningen inkluderade olika forskningsmetoder inspirerade av Participatory Action Research (PAR) och jämförande studier baserade på begreppsramar, analys med hjälp av teknisk-ekonomiska strategier, samt simuleringsmodellering för att fastställa ett genomförbart och kostnadseffektivt anslutningsalternativ. Resultaten visar att en tredje generation (3G) Universal Mobile Telecommunications System (UMTS), som arbetar vid 900 MHz, är en genomförbar och kostnadseffektiv anslutningsteknik för Tanzanias landsbygd. Forskningen har utvecklat en simuleringsmodell för utvärdering av applikationers prestanda för UMTS-nätet - en modell, som kan användas för att testa prestanda innan applikationerna distribueras till det faktiska UMTS-nätet, och dessutom föreslås en modell för Public Private People's Partnership (PPPP-modell) såsom en genomförandestrategi för en hållbar lösning för bredbandsanslutning på landsbygden. Fatuma Simba vid Blekinge Tekniska Högskola (BTH) disputerade 27.9 i Tanzania med sin avhandling i ämnet teknovetenskapliga studier, *Determination of viable connectivity technology for e-learning in Tanzania*. Uppgifterna är från ett pressmeddelande (20.9) från Blekinge Tekniska Högskola och finns att läsas under webbadressen <http://www.bth.se/web/pressmeddelande.nsf/sidor/1CD8B3421E826B49C1257A7F0036E04B?OpenDocument>.

Teknologie doktorn i datateknik Nisse Husberg kommenterar texten med att säga att det är intressant med u-ländernas nya metoder. De kan till och med dra nytta av sina brister, för de har inget inarbetat system som är svårt att ändra och kan gå direkt på moderna effektiva metoder. Det finns en stor potential i elektronisk undervisning, och om de bara får det att fungera, så kan de till och med gå förbi oss. Jag är helt för undervisning över nätet även här. Med snabba nät och bra konferensprogram så kan dialogen fungera, varvid landsbygden åter har största nyttan – minskade resor och ändå tillgång till bästa möjliga lärare.

LÄS ÄVEN DETTA

Sandberg och Pihlaja presenterar sin utredning om närdemokratin på seminarium i Esbo

Allt fler engagerar sig i sin närmiljö, även via andra kanaler än den traditionella partipolitiken. Kommunallagen kommer ju att revideras under nuvarande regeringsperiod och då kan spelreglerna för hur närdemokratin skall se ut i framtiden förändras. Inför det stundande kommunalvalet ställs följande frågor på sin spets: Vilka inhemska och nordiska erfarenheter och modeller angående medborgarpaneler, valkretslösningar och områdesförvaltningar finns, och hur stärker man lokaldemokrati och individens påverkningsmöjligheter? Enligt forskarna Siv Sandbergs och Ritva Pihlajas utredning är invånarnas möjligheter att påverka den kommunala planeringen och beslutsfattandet via de regionala närdemokratiorganen begränsade. I utredningen föreslås konkreta åtgärder för organiseringen av invånarnas delaktighet och inflytande. Hur kan man stärka

byaföreningar och lokala grupper, och hur kan samarbetet med kommunerna och dessa föreningar se ut i framtiden? Hur kan närdemokrati fungera i växande och allt större kommuner, och hur engagerar man folk att delta i det lokala beslutsfattandet? Under seminariet *Inför kommunalvalet: Närdemokrati i Norden* på Hanaholmen - kulturcentrum för Sverige och Finland, Esbo 17.10 presenterar Sandberg och Pihlaja sin utredning om handlingsmodeller för närdemokrati i Norden som utkom i september. Därtill arrangeras bl.a. en paneldebatt med kommunalvalskandidater om ämnet. *Program och länk till anmälan (senast 12.10) se <http://www.hanaholmen.fi/sv/kulturcentrum/programkalendern/details/865-infor-kommunalvalet-nardemokrati-i-norden>. Utredningen Alueellista demokratiaa? Lähidemokratian toimintamallit Suomen kunnissa (Regional demokrati? Handlingsmodeller för närdemokrati i finländska kommuner) finns som länk på samma adress som ovan.*

En helkväll om landsbygdssäkring hålls i Vasa

Landsbygdspolitiska samarbetsgruppen och Svenska studiecentralen ordnar i samarbete med Vasa

Arbis och Vaasa-opisto en landsbygdssäkringskväll på Vasa Arbis 18.10 kl. 18-ca 21. Medverkar gör bl.a. riksdagsledamot Mats Nylund (Varför landsbygdssäkring är ett måste), landsbygdsöverinspektör Hanna-Mari Kuhmonen (Maaseutuvaikutusten arviointi – työkalu päättäjille) och specialsakkunnig Christell Åström (Kommunreformen och landsbygdssäkringen). Kvällen avslutas med grupparbeten och sammanfattning. *Hela programmet finns på Svensk Byaservice hemsida www.bya.net.*

Stort intresse för Ny Nordisk Mat Konferens i Oslo

Intresset för deltagandet i *Ny Nordisk Mat Konferens 2012* i Oslo 6-7.11 är stort, men än torde det finnas några platser kvar och arrangörerna har förlängt anmälningstiden fram

till 15.10. För att säkra sig om inkvartering i Oslo, så skulle det gälla att anmäla sig i snabb ordning. *För mer info om program, studiebesök, pausaktiviteter och anmälan se länkar under adressen http://nynordiskmad.org/aktuellt/nyheter/visning/artikel/anmaelan-senast-1510-till-nnm-konferens-2012/?tx_ttnews%5BbackPid%5D=1&cHash=b3174ca5afaaafba845d9cb2b045d346. Man kan även följa med de senaste nyheterna om konferensen på [facebook.com/nynordiskmad](https://www.facebook.com/nynordiskmad).*

Hade ni inte tillfälle att delta i Landsbygdsriksdagen? – Se inspelningen på nätet!

Vill man se den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen på Korpo 6-7.10 i efterhand, så kan man gå in på Svensk Byaservice hemsida och se de arkiverade inspelningarna under adressen

http://www.bya.net/nav/landsbygdsriksdag/landsbygdsriksdag_2012/natsandningar/.

LANDSBYGDSRIKSDAGSSPECIAL

HEIMLAGADE FORMULERINGSÅR PÅ "FARLIGA IDÉER" I FORM AV PARADOXER – ORDFÖRANDE BJÖRN WALLÉN I SITT ÖPPNINGSTAL

Här följer ett längre utdrag ur *Svensk Byaservice ordförande Björn Walléns öppningstal (6.10) på den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen 6-7.10 i Korpo.*

... Jovisst, byn finns i staden. Som exempel tar jag det finlandssvenska initiativet till stads-
Leader i storstadsmiljö, där den första urbana partnerskapsföreningen *4 Byar i huvudstadsregionen* (sic!) håller på att bildas av Luckan, Svenska studiecentralen, Sydkustens landskapsförbund och Södra Finlands företagarförening.

Nyckelorden är trepartssamarbete och partnerskap helt i bästa Leader-anda, där vi definierar den finlandssvenska gemenskapen över kommun- och andra gränser. Partnerskap har definierats i ett tidigare projekt med TEM som *"... ett kontrakts- och dialogbaserat, sektorövergripande samarbete som hjälper föreningar, privata företag och aktörer inom offentliga sektorn att uppnå nya gemensamma mål"*. (Privat-Offentligt Partnerskap 25.1.2010)

Landsbygdsprofessor Kjell Andersson har i senaste numret av Landsbygd plus (3/2012) reflekterat kring hur partnerskapstänket vinner terräng i projektvärlden och förändrar den demokratiska styrningen i riktning intressenter och gräsrots-medborgare/brukare. Den offentliga sektorns maktapparat har förlorat sin "fjärrkontroll" när det gäller information, och då behövs ny governance i form av partnerskap.

Världen finns i byn. Ett annat exempel från en urban miljö: Världen i byn, World village festival sprängde Kajsaniemiparken i Helsingfors i slutet av maj i år med sina 105 000 besökare. Ett av de många programnumren var röstningsinstallationen House of Democracy, där deltagarna konkret fick uppleva en djupt odemokratisk röstning och därmed en ögonöppnande upplevelse av hur viktig reell demokrati är.

Våra fiberentusiaster på Landsbygdsriksdagen kan säkert intyga att världen kommer till byn också fibervägen. Samtidigt har väl många som ivrat för snabbare webb till landsbygden fått spela House of Democracy-spelet på riktigt i flera omgångar ...

Den kreativa ekonomin är inte kreativ om den bara handlar om ord och vackra ting. Här igen lånar jag av Alf Rehn en tankegång om kreativitet, där han varnar för att kreativiteten blir en liten "pretty thing" och därmed ofarlig och lätthanterlig: "Att gå bortom den kreativa ekonomin blir en central fråga i att utveckla nymodiga former av ekonomiskt tänkande efter finanskrisen. // Detta kan kräva att vända sig bort från de vackra tingen, de lätta argumenten, de testade-och-sanna sätt som kreativiten har varit bra på att skapa legitimitet kring – att skapa friktion, ta upp obekväma frågor, "raising a little hell." Frågan är: vågar den gemenskap som finns runt kreativ ekonomi vara kreativ helt fullt ut?" (Cit från Beyond the Creative Economy. A minor Manifesto. An alfredrehn thought paper 20.9.2009)

Kring vilka frågor kan vi "raise a little hell"? Det finns mycket att sätta ner foten kring: finanskrisen, klimatförändringar, kommunreform, närdemokrati, etc. – frågor som inte kan lösas bara med vackra ord och ting. Jag vill från mitt perspektiv lyfta fram den tvärsektoriella, breda landsbygds-politiken som finns inom YTR: vi får inte låta vårt superministerium TEM, alltså Arbets- och Näringsministeriet, köra ner resurserna för YTR, *därför att YTR trots allt representerar nymodig förvaltningskultur, modern governance, till skillnad från det gamla sektorindelade myndighets-tänket ...*

UPPREPA INTE GAMLA SANNINGAR UTAN SÖK NYA GREPP – PROFESSOR ALF REHN I SITT ANFÖRANDE OM DEN INNOVATIVA BYN

Huvudtalare, professor Alf Rehn började med att fråga alla närvarande på Landsbygdsriksdagen om detta är en arena för att utveckla tänkandet eller en bekvämlighetszon där man träffas och dricker kaffe och har det mysigt. Det blir så lätt att personer med liknande tankesätt samlas och upprepar gamla sanningar, istället för att verkligen pusha för något nytt, söka nya grepp och linjer. De är inte de nya sakerna som lyfts fram, utan saker vi redan kan, säkra kort. Vi lever i en tid som hyllar nytänk och innovation, men vi upprepar gamla fraser, menade professor Rehn under sin föreläsning på lördagen (6.10). "Vi sitter och väntar på nya

Nokia eller nya Kekkonen”, provocerade han. Vem stöder projekt som är verkligt annorlunda? En snygg statistik är viktigare för de myndigheter som är satta att stöda innovationer, och då någon kommer med något verkligt nytt, blir bemötandet ett njuggt: ”nja, det verkar väldigt osäkert, vi kan nog inte omfatta det här. Se lite på vad vi gjort förut och ta modell av det.” Rehn presenterar inte bara teorier, utan ger också exempel från verkliga livet. Han gav exempel på vad våra seniorer kommer att behöva i framtiden, t.ex. appar i mobilen kan vara till hjälp. Men ingen är intresserad, trots att de som kundgrupp kommer att vara en enorm business, en ekonomiskt stark grupp som väntar på att bli sedda och behandlade med respekt. Se bara på tonåringarna idag. Denna kundgrupp skapades på 1950-talet och är en miljonbusiness idag.

Texten är skriven av internationella koordinatören och Leader-rådgivaren Britt-Marie Norrgård på basen av Leader-rådgivare Åsa Blomstedts anteckningar under den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen i Korpo.

DE NYA ATTITYDERNA SKALL ÅSTAKOMMA FÖRÄNDRINGAR – DEBATTÖREN MARIA WETTERSTRAND I SITT TAL OM LOKALA LÖSNINGAR FÖR FRAMTIDEN

”Vi måste alla inse att vi skulle behöva 1,5 jordklot, om vi i västvärlden fortsätter att konsumera som idag. Och resten av världen skall väl också ha rätt att konsumera som vi? Då behövs det fler jordklot, men var tar vi dem”, sade debattören Maria Wetterstrand när hon som den andre huvudtalaren öppnade sin föreläsning på söndagen (7.10) och fortsatte provokativt med framtidsfrågan: ”Vi vet alla att vi inte har fler jordklot att ta till. Vi vet alla att vi borde tänka på vår miljö,

på framtiden, på ... men vi skjuter så lätt ifrån oss. Så stora saker kan väl ändå inte bero på mig, utan kommunfullmäktige, riksdagen, EU eller FN får ta ansvaret” ... Men det är inte riksdagens eller någon annans uppgift att ta ansvar eller komma med lösningar. Riksdagen skall bestämma om lagar som gynnar alternativa lösningar för konsumenterna/invånarna. De är de nya attityderna som skall åstadkomma förändringarna, kanske genom folkrörelser. ”Människor mår faktiskt bättre om de gör någonting, försöker påverka sin situation och framtid själva”, sade Wetterstrand och efterlyste mera figuren Tigers attityd i sagorna om Nalle Puh. ”Alla känner vi igen åsnan Ior som alltid ser allt nytt som ett problem och tycker att vi inte behöver göra något för att himlen ändå snart faller ner, men vi skulle egentligen behöva många, många fler Tigers som skuttar fram och optimistiskt alltid utropar ”men det här är just sånt som tigrar är bäst på”! Och sådana ”tigrar” finns också idag, men

”Uppgiften för Landsbygdsriksdagen är att ta de obekväma frågorna.”

Professor Alf Rehn

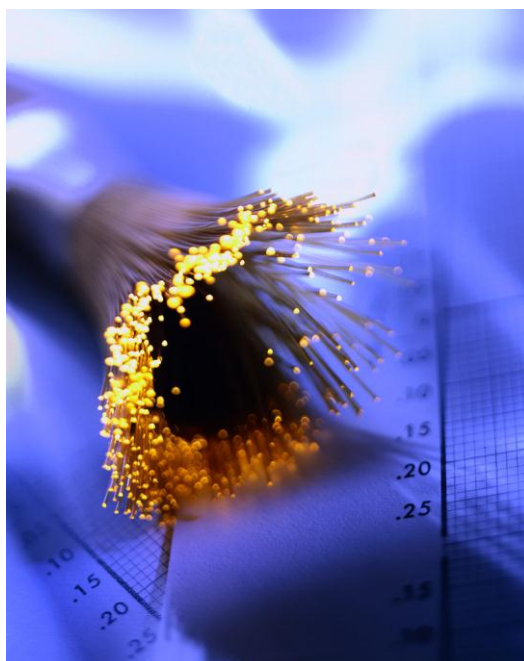

myndigheterna sätter ofta stopp för initiativ genom alltför hårda regelverk som skjuter många goda projekt i sank. Ta som exempel egenproducerad vindkraften som enligt skatteverket är "en otillbörlig förmån" och bör beskattas med extra skatt", menade Wetterstrand. "Men idag syns en tydlig trend i samhället, en motkraft mot denna myndighetsstyrning – "vi kan själva-rörelser" som blir allt vanligare i små ensaksrörelser, närdemokratiska föreningar och inte minst i sociala medier. Pendeln svänger, inte en dag för tidigt!"

Texten är skriven av internationella koordinatören och Leader-rådgivaren Britt-Marie Norrgård på basen av Leader-rådgivare Åsa Blomstedts anteckningar under den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen i Korpo.

MISSLYCKAT FÖRSÖK ATT FÅ SNABBT BREDBANDSNÄT TILL LANDSBYGDEN – FORSKAREN PHILIP DONNER I INTERVJU

"Det statliga försöket att förse glesbygden med ett snabbt bredband har misslyckats och gagnar bara de finländska telebolagen och de som redan har fungerande bredbandsförbindelser", säger intressegruppen Finlandssvenskt Fiberforums Philip Donner. Hans erfarenhet från Kajaland är att folk som bor två kilometer från närmaste uppkopplingspunkt förväntas betala 12 600 euro för uppkopplingen. Det är bara glesbygdsborna själva som kan rädda fibernätprojektet. Enligt Donner är lösningen nätandelslag, t.ex. i Lappträsk och Liljendal har nätandelslag byggt ut bredbandsnätet utan statlig inblandning. "Initiativet måste finnas hos aktiva i byarna och stödet skall gå till dem. Situationen nu är att bredbandsstrategin har fastnat i den statliga byråkratin och fungerar mera som ett indirekt stöd till telebolagen", säger Donner som ställer en kritisk fråga: "Vad är det för poäng med

det här programmet, ifall det inte gynnar dem som har den sämst fungerande telekommunikationen?" Projektet *Bredband 2015* startade i december 2008 med syfte att bygga bredbandsförbindelser i områden som inte är kommersiellt lönsamma. Målet är att ha tillgång till förbindelser som klarar hastigheter upp till 100 Mbit/s för utgången av år 2015 och med en finansieringsandel som är på 8, 22 eller 33 procent, beroende på hur kommunerna klassas. *Uppgifterna (6.10) är från en intervju, gjord av Dan Lolax i Åbo Underrättelser, med Kajalandbon och forskaren Philip Donner då han var på väg till Landsbygdsriksdagen på Korpo. Donner drog bredbandstemagrupper under den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen i Korpo.*

LANDSBYGDSDAGENS PLENUM ANTOG 34 STÄLLNINGSTAGANDEN

Den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen 2012 på Skärgårdscentrum Korpoström i Korpo 6-7.10 hade ca 150 deltagare med nordiskt inslag i form av Hela Norden ska leva. Konferensen ordnades nu för tolfte gången. Följande gång finlandssvenska landsbygdsaktörer samlas till Landsbygdsriksdag är i Österbotten om två år. Under Landsbygdsriksdagens plenum antogs 34 ställningstaganden, vilka jobbades fram i åtta

Foto: Pia Prost

temagrupper. Nu är det upp till finlandssvenska landsbygdsaktörer att förverkliga dem. *Alla ställningsantaganden finns att läsas på Svensk Byaservice hemsida under adressen http://www.bya.net/nav/landsbygdsriksdag/landsbygdsriksdag_2012/landsbygdsriksdagens_stallningstaganden/.*

Landsbygdsriksdagens ställningstaganden

Söndag 7.10.2012, Skärgårdscentrum Korpoström

Följande teman och ställningstaganden har godkänts i plenum:

NÄRDEMOKRATI – OCH FÖRHÅLLET MELLAN BY OCH KOMMUN

1. Riktningen för beslutsfattande måste ändras från uppifrån-ner till nerifrån-upp. Regeln bör vara att de beslutande organen i kommunen bereder möjligheter för de sociala gemenskaperna, såsom byar och stadsdelar, att uttala sig innan beslut fattas.
2. Om ett område (geografiskt definierad gemenskap) eller en socialt eller kulturellt definierad gemenskap inom kommunen så kräver (en stadsdel, by eller annat självorganiserat område) skall ett jämbördigt partnerskap mellan området och kommunen, med beslutanderätt och budgetmakt, skapas för att handha den service som områdets innevånare anser är ändamålsenligt.
3. Brukarstyre med beslutanderätt skall tillämpas i kommunala serviceenheter när brukarna så kräver.
4. Försöksprojekt med deltagande budgetering skall startas inom kommunerna.
5. Närdemokratiutvecklingen skall stödas av en realistisk resursplanering.

förverkligas av

- Fullmäktige på basen av givna vallöften i valet 2012

- Regering och riksdag i samband med förnyandet av kommunallagen

6. En folkbildnings- och aktiveringskampanj kring de nya demokratiska möjligheterna genomförs av folkbildningsorganisationerna med dels fullmäktigeledamöter och dels civilsamhällets aktörer som målgrupper.
7. Riksdag och regering bör snarast möjligt göra de lagändringar som krävs för att man vid nationella val skall kunna genomföra folkomröstningar och utse representanter till regionala nämnder.
8. Varje kommun bör under år 2013 utse en arbetsgrupp som inom två år skall ge förslag på hur närdemokratin och brukarstyret kan förverkligas inom kommuner och vid behov se över förvaltningsstadgan.

TRAFIK- OCH TELEFONFÖRBINDELSERNA I SKÄRGÅRDEN

Trafikförbindelserna

Landsbygdsriksdagen kräver att regeringen och respektive ansvariga myndigheter i samråd med lokal befolkningen/lokala aktörer:

a. utarbetar ett långsiktigt trafikpolitiskt program för skärgårdstrafiken

b. utvärderar behovet av nya trafiklinjer med utgångspunkt att gator och vägar inte ska byggas

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet, som utkommer en gång i veckan med Svenska temagruppen (SveT) inom Landsbygdspolitiska samarbetsgruppen (YTR) som samarbetspart, sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaföreningarna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@studiecentralen.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net. Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@studiecentralen.fi. Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.